סודי ביותר

מיידי

171245 אמר 70

המשרד ירושלים

ממישראל וושינגטון

אישי 122 (156)

שה"ח, העתק שהב"ס, ר' אמ"ן, דיניץ

בעקבות שיחות טיפקו בארץ ברצוני להבהיר מספר דברים בנושא יחסה של ארה"ב להפצצות בעומק.

הענין נוגע לנושא מרכזי ורגיש ביחסי ישראל-ארה"ב. נסיון העבר, ערב מלחמת ששת הימים, הנסיון שעבר מאז מחייב אותנו לראות נכוחה לגבי העתיד כיצד יש להדבר עם ממשלת ארה"ב באשר למעולותיה הצבאיות של ישראל. הקו המנחה המרכזי בגישת ארה"ב למעולותיה הצבאיות של ישראל הוא להמנע להקלע למצב שניתן להגדיר כקנוניה (collusion), כלומר, שיעשה תכנון צבאי משולב אמריקאי-ישראלי. ארה"ב לא תסכים בשום פנים לומר מראש, באופן ברור ובצורה רשמית "תפציצו בשטח", כשם שארה"ב סרבה אף ערב מלחמת ששת הימים לומר לנו "תתחילו במלחמה". יתר על כן כל נסיון מצדנו להציג שאלות בנושא זה לנציגי ממשלת ארה"ב כדי לקבל תשובה ברורה מצביע על הערכה לא נכונה בנקודה מרכזית זו. זאת משום שארה"ב רואה במתן הסכמה מראש ובצורה רשמית נסיבות התחייבות למוצאותיה של היוזמה הצבאית הישראלית הנדונה. ארה"ב איננה מוכנה עתה כפי שלא היתה מוכנה ערב מלחמת ששת הימים לשאת באחריות למוצאותיה מבצעיה הצבאיים של ישראל. ארה"ב רואה בישראל מדינה עצמאית. לארה"ב אין התחייבות פורמלית ומסורת לבטחונה הכולל של ישראל. ארה"ב שבמוצאה מכך יש לישראל זכות לנקוט באופן עצמאי בצעדים צבאיים הנראים לישראל כהכרחיים לבטחונה. בעידה וצעדים אלה אינם נראים לארה"ב, חרי היא מוצאה הדרך להבהיר לישראל שצעדים אלה אינם נראים לה. לדוגמא כאשר היה חשש מפעולה צבאית ישראלית מקיפה כנגד לבנון, מצאה ארה"ב דרך ברורה להבהיר לישראל שארה"ב מתנגדת לכך. בנושא ההפצצות בעומק מצריס ארה"ב לא נשלח על עצמה האחריות לפעולה זו. ארה"ב צפתה לתוצאות מדיניות

2/..

לתוצאות מדיניות מפעולה זו. לפיכך ארה"ב לא פנתה באותה דרך שפנתה בענין לבנון. יתר על כן בצורות ובדרכים שונות נתנה לנו להבין שאנו יכולים להמשיך בפעולתנו זו. סיסקו חזר על דברים אלה כאן בהזדמנויות שונות. אנשי הבית הלבן לא הסתייגו במגעינו אתם מפעולה זו. ברבור בדבריו עם רוה"מ ידע להבדיל במביעתו למתינות כלפי לבנון וירדן לבין התיחסותו למעולת ישראל כנגד מצרים (הדבר היה בתקופה שבה פעלנו בעומקה של מצרים). גישה זו של ארה"ב היתה בנויה על ההנחה שאנו מביניים היטב את כללי המגעים ביניינו לבינם בנושא המבצעי. כלומר, שכל פעולה נעשית על אחריותה של ישראל ושארה"ב שומרת לה הזכות להביע בפניינו התנגדות למה שאיננו נראה להם, במיוחד בנושאים להם רגישים. נושאים אלה הם אפשרות התסבכות עם הסובייטים, ירדן ולבנון. לפיכך כאשר הציג שהב"ס את השאלה באופן ישיר לסיסקו, הרי לפי הדווח, לא הכחיש האחרון את עמדתם. אני מניח שלאחר השיחה מאשר הוברר לו שהוא חרג בתשובתו ממה שמותר היה לו (כדאי לזכור שעם כל חשיבותו של סיסקו, הרי הוא דרג שלישי במחמ"ד שלא לדבר כלפי הבית-הלבן) נסה לתקן בשיחות שבאו לאחר מכן. בהצגת שאלה ישירה בנושא התמצות בעומק כלפי סיסקו יש מעין חזרה בקנה מידה קטן על נסיונינו ערב מלחמת ששת-הימים לקבל אשור מפורש מן האמריקאים לצאת למלחמה. כמובן שאז הנקיה היתה המורה פי כמה וכמה כזו שעומדת בפניינו היום. יתר על כן מאז צברנו נסיון רב יותר במגע עם ארה"ב ואין הכרח לחזור על משגי העבר. לפי עניות דעתי הצגת השאלה הזו בודאי תעורר האמריקאנים למחשבה נוספת על יכולת ההדברות ~~עם~~ העניינית עמנו בנושא עדין זה. נמה לתקן המעוות במגעים כאן, אך איננני יכול להמנע מלהעיר שנגרם נזק שעדיין מוקדם להעריכו לאפשרות הדברות אינטימית עם ארה"ב בנושאים מבצעיים.

רבין